

Szkolny Program Profilaktyki
Zespołu Szkół nr 11 w Białymstoku
na lata 2016-2019

Opracowanie:

Marta Halicka
Izabela Malarek
Bożena Chrapowicka
Jadwiga Wawrentowicz

Białystok 2016r.

Podstawa prawna:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. art.72
2. Konwencja o Prawach Dziecka z dnia 20 listopada 1989 r.
3. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty z późniejszymi zmianami.
4. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U.2012 poz. 1356)
5. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2016, poz. 546).
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. (Dz. U. z 2016 poz 224)
7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
8. Ustawa z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2015r. poz. 298, 1916)
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkoła i placówkach.
10. Statut Szkoły.
11. Program Wychowawczy
12. Rozporządzenie ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.

Profilaktyka jest jednym ze sposobów reagowania na szkodliwe zjawiska społeczne.

W szkole profilaktyka jest odpowiednim działaniem wspomagającym ucznia, ograniczającym i likwidującym czynniki ryzyka oraz wzmacniającym czynniki chroniące, które mają na celu zapobieganie pojawianiu się lub rozwojowi niekorzystnego zjawiska.

Działania uprzedzające mają na celu przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów.

Poziomy profilaktyki:

Profilaktyka uniwersalna jest adresowana do wszystkich uczniów, bez względu na stopień ryzyka wystąpienia zachowań problemowych lub zaburzeń psychicznych. Dotyczy w znacznym stopniu rozpowszechnionych zagrożeń np.: zachowań agresywnych. Na tym poziomie działań profilaktycznych wykorzystywana jest ogólna wiedza na temat zachowań ryzykownych, czynników ryzyka i czynników chroniących.

Celem jest wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych i psychoaktywnych. W dużej mierze działania profilaktyczne szkoły skupiają się na tworzeniu wspierającego przyjaznego klimatu, który pozytywnie wpływa na zdrowie psychiczne poczucie wartości, motywację do osiągnięć uczniów i nauczycieli. Pozwalają także na czynny udział rodziców w życiu szkoły.

Profilaktyka selektywna jest ukierunkowana na grupy zwiększonego ryzyka, wymaga dobrego rozpoznania w społeczności szkolnej grup uczniów zachowujących się ryzykownie lub znajdujących się w specyficznej sytuacji społecznej, rodzinnej. Informacje o uczniach szkoła gromadzi w toku codziennego procesu edukacji, szczególnie dotyczy to uczniów z rodzin dysfunkcyjnych itp. Jej celem jest wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych. Dla dzieci i młodzieży znajdujących się w grupie podwyższonego ryzyka (np. z rodzin z problemem alkoholowym) organizowane są w szkole lub poza nią indywidualne lub grupowe działania profilaktyczne np.: socjoterapia.

Profilaktyka wskazująca to profilaktyka na rzecz jednostki wysokiego ryzyka, to działania polegające na, interwencji, terapii dzieci i młodzieży, przejawiających symptomy zaburzeń i wymagających specjalistycznego przygotowania do ich udzielania. Na tym poziomie, w profilaktykę częściej angażują się różne instytucje zewnętrzne, przygotowane do prowadzenia pomocy psychologicznej lub medycznej.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na wspieraniu uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych i psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia

Szkolny Program Profilaktyki realizowany będzie z wykorzystaniem następujących strategii profilaktycznych:

Strategia Rozwoju Umiejętności Wychowawczych - ma na celu wzmocnienie więzi dziecka z rodzicami, jako przeciwdziałania pojawieniu się lub nasilaniu problemów wychowawczych. Realizowana poprzez zachęcanie rodziców do aktywnego udziału w życiu szkoły, organizację warsztatów umiejętności wychowawczych i poradnictwo dla rodziców. W razie potrzeby kierowanie rodziców do instytucji i organizacji wspierających dziecko i rodzinę poprzez prowadzenie terapii rodzinnych, zajęć socjoterapeutycznych, mediacji itp.

Strategia Kształtowania Umiejętności Życiowych – skierowana do uczniów, polega na nauce i wzmocnianiu umiejętności życiowych np.: rozwiązywania problemów, nawiązywania kontaktów, podejmowania decyzji i krytycznego myślenia, budowania pozytywnego obrazu siebie, wzmocniania samokontroli, asertywności i radzenia sobie z trudnymi emocjami.

Strategia Przekazu Informacji – polega na dostarczeniu przekonujących informacji uczniom, rodzicom i nauczycielom na temat zagrożeń i sposobów radzenia sobie z nimi. Realizowana w trakcie lekcji wychowawczych, spotkań ze specjalistami, akcji profilaktycznych, konkursów, artykułów i ulotek dla rodziców umieszczanych na gazetce szkolnej, udziału w kampaniach profilaktycznych.

Strategia Edukacji Rówieśniczej – ma na celu wykorzystanie wpływu atrakcyjnych i znaczących rówieśników na pozytywne zachowanie dzieci i młodzieży poprzez propagowanie postaw sprzyjających zdrowiu i aktywnego udziału w życiu społecznym m.in.: zaangażowania w akcje charytatywne, działalność samorządową.

Strategia Alternatyw – pozwala na przeciwdziałanie podejmowaniu zachowań ryzykownych poprzez zaangażowanie uczniów do udziału w konstruktywnych

i zdrowych formach aktywności, które sprzyjają rozwojowi m.in.: zajęciach sportowych, pozalekcyjnych, kołach zainteresowań, SU, akcjach profilaktycznych, konkursach, wyjściach do ośrodków kultury, wycieczkach, zabawach integracyjnych.

Strategia Rozwoju Zasobów Środowiskowych – polega na tworzeniu atmosfery stymulującej prawidłowy rozwój dzieci i młodzieży oraz organizowaniu we współpracy z służbami, instytucjami organizacjami pomocy uczniom i ich rodzinom i poprawy warunków życia. Realizowana m.in. poprzez udział w zespołach interdyscyplinarnych, konsekwentne stosowanie procedur.

Opis środowiska szkolnego

Zespół Szkół Nr 11 w Białymstoku w skład którego wchodzi Szkoła Podstawowa Nr 17 w Białymstoku i Publiczne Gimnazjum Nr 21 w Białymstoku, jest placówką przeznaczoną dla uczniów niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim, umiarkowanym, znacznym i głębokim.

Na podstawie obserwacji środowiska szkolnego i przeprowadzonej diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka dotyczącej uczniów, rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców i innych pracowników szkoły (ankiety, obserwacja, analiza wniosków z Rady Pedagogicznej) oraz analizy dokumentów stwierdzono:

W szkole uczniowie otoczeni są dobrą opieką (m.in.: mało liczne klasy, zamknięta szkoła, zaangażowana i dobrze wykształcona kadra nauczycieli, pomoc nauczyciela w klasach I-IV, dyżury nauczycieli, reagowanie pracowników szkoły na przejawy agresji, indywidualizacja procesu nauczania, przyjazne otoczenie szkoły, bezpieczny plac zabaw). Systematycznie realizowane są założenia Szkolnego Programu Profilaktyki (m.in.: realizacja miesięcznych zagadnień profilaktycznych - realizowanych w sposób dostosowany do potrzeb i możliwości psychofizycznych poszczególnych uczniów, uczniowie angażują się w akcje charytatywne i działalność samorządową, biorą udział w zajęciach i akcjach profilaktycznych w czasie zajęć kształtuje się prawidłowe nawyki higieniczne i żywieniowe, promuje aktywne formy spędzania czasu wolnego, organizowane są zajęcia pozalekcyjne i socjoterapeutyczne, spotkania ze specjalistami, zajęcia profilaktyczne i wychowawcze prowadzone przez pedagoga według zapotrzebowania zgłoszonego przez wychowawców klas oraz indywidualne zajęcia zgodne z zaleceniami zespołów ppp, indywidualne zajęcia z psychologiem według potrzeb uczniów zgłoszonych przez wychowawców i rodziców oraz zgodnie z zaleceniami poradni psychologiczno-pedagogicznych.). Większość nauczycieli współpracuje z wychowawcami,

pedagogiem i psychologiem w realizacji Szkolnego Programu Profilaktyki i Programu Wychowawczego. Pracownicy szkoły znają środowiska rodzinne uczniów i z wieloma systematycznie współpracują poprzez wspólne ustalanie oddziaływań wychowawczych, zachęcają rodziców do współpracy i aktywnego udziału w życiu szkoły, udzielają porad dla rodziców dotyczących wychowania i wspierania rozwoju dziecka, w razie potrzeby kierują rodziców do odpowiednich instytucji i organizacji. Szkoła współpracuje z instytucjami wspierającymi dziecko i rodzinę, uczniowie uczęszczają na zajęcia do świetlic środowiskowych, korzystają z zajęć organizowanych dla osób niepełnosprawnych przez stowarzyszenia. Otoczenie szkoły jest systematycznie modernizowane i doposażane w sprzęt i pomoce dydaktyczne.

Słabe strony w pracy szkoły to przede wszystkim: liczne grupy uczniów w świetlicy szkolnej (z opieki świetlicowej korzystają uczniowie rodziców niepracujących), nieadekwatne efekty oddziaływań wychowawczych do dużego nakładu pracy wychowawczej i opiekuńczej pracowników szkoły, niewystarczająca współpraca ze strony wszystkich nauczycieli pracujących w danej klasie w zakresie pracy wychowawczej (zdarzają się przypadki łamania ustaleń dotyczących wspólnych i jednolitych oddziaływań wychowawczych), zbyt mała liczba nauczycieli przeszkolona jest w zakresie profilaktyki uzależnień. Braki w wyposażeniu szkoły przede wszystkim w zakresie multimediiów, małe pomieszczenia (sala gimnastyczna, świetlica połączona ze stołówką, biblioteka wymaga generalnego remontu). Część rodziców niechętnie podejmuje współpracę ze szkołą, nie realizuje ustaleń wychowawczych.

Szkoła Podstawowa Nr 17 w Białymstoku

W klasach I-III uczy się 31 uczniów, w tym 16 uczniów niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim, 15 uczniów niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu umiarkowanym i znacznym.

Uczniowie klas I-III ze względu na wiek i możliwości psychofizyczne wymagają stałego nadzoru, opieki i pomocy osób dorosłych. Znaczna część uczniów nie komunikuje się w sposób werbalny. Utrudniona możliwość komunikacji swoich potrzeb i uczuć wywołuje frustracje i należy do jednej z przyczyn zachowań agresywnych i autoagresywnych. Wśród uczniów klas I-III dominujące problemy wychowawcze to: brak świadomości zagrożeń (m.in. w ruchu drogowym, w kontaktach z nieznanymi, niebezpieczne zabawy), brak umiejętności kontroli własnych emocji, potrzeba skupienia całkowitej uwagi na sobie, brak umiejętności wspólnej zabawy i rozmowy, upór, nieposłuszeństwo wobec dorosłych, samowolne oddalanie się, niewłaściwe nawyki higieniczne i żywieniowe, agresja i autoagresja.

W klasach IV-VI uczy się 31 uczniów, w tym 3 uczniów niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim, 28 uczniów niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu umiarkowanym i znacznym.

Wśród uczniów klas IV-VI większość ze względu na niepełnosprawność nie jest samodzielna. Uczniowie (w znacznej większości) są przyprowadzani i odbierani ze szkoły przez rodziców i opiekunów, wymagają stałej opieki, nadzoru i pomocy w codziennych czynnościach. Znaczna część uczniów nie komunikuje się w sposób werbalny.

Dominujące problemy wychowawcze wśród uczniów drugiego etapu edukacyjnego to: zachowania agresywne (m.in. przezywanie, dokuczanie, popychanie), autoagresywne, niewłaściwe nawyki higieniczne i żywieniowe, zachowania o podłożu seksualnym, brak umiejętności wspólnej rozmowy i zabawy.

W roku szkolnym 2016/2017 uczy się 10 uczniów niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu głębokim. Wszyscy korzystają z indywidualnych zajęć rewalidacyjno - wychowawczych prowadzonych w miejscu zamieszkania. Uczniowie ci ze względu na głęboką niepełnosprawność intelektualną najczęściej uczestniczą jedynie w imprezach integracyjnych organizowanych przez szkołę m.in.: Dzień Rodziny, Festiwal Piosenki Religijnej, spektakle teatralne.

Publiczne Gimnazjum Nr 21 w Białymstoku

W klasach I-III uczy się 14 uczniów, w tym 3 uczniów niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu lekkim, 11 uczniów niepełnosprawnych intelektualnie w stopniu umiarkowanym i znacznym.

Dominujące problemy wychowawcze wśród uczniów trzeciego etapu edukacyjnego to zachowania agresywne (m.in. przezywanie, wulgaryzmy, dokuczanie, popychanie), niewłaściwe nawyki higieniczne i żywieniowe, nieposłuszeństwo wobec dorosłych, ucieczki z lekcji, cyberprzemoc. Uczniowie gimnazjum najbardziej narażeni są na zagrożenia związane z: uzależnieniami od używek, telefonu, komputera, agresją i przemocą psychiczną (m.in.: szykanowaniem ze względu na niepełnosprawność), wykorzystywaniem ich jako osoby niepełnosprawne, wczesną inicjacją seksualną.

Wnioski:

- Działania profilaktyczne są dostosowane do potrzeb i możliwości psychofizycznych dzieci.
- Nauczyciele systematycznie realizują treści zawarte w Szkolnym Programie Profilaktyki.

- Część uczniów sprawia problemy wychowawcze. Najczęściej niepożądane zachowania to agresja słowna i fizyczna .
- Zintensyfikować działania profilaktyczne mające na celu eliminację zachowań agresywnych uczniów oraz poprawiających bezpieczeństwo (wypadki, kontakt z osobami obcymi, uzależnienia)
- Zorganizować szkolenie dla nauczycieli dotyczące radzenia sobie z zachowaniami trudnymi, agresywnymi uczniów.
- Zorganizować warsztaty umiejętności wychowawczych i poradnictwo dla rodziców m.in. na tematy: Radzenie sobie z sytuacjami trudnymi (agresywne i autoagresywne zachowania dziecka oraz dotyczące zdrowego odżywiania).
- Zorganizować zajęcia z zakresu profilaktyki uzależnień dla uczniów gimnazjum, rodziców i nauczycieli np. program „Szkoła dobrego wyboru”.
- Uczyć dzieci i młodzież rozwiązywania problemów, nawiązywania kontaktów, budowania pozytywnego obrazu siebie, wzmacniania samokontroli, asertywności i radzenia sobie z trudnymi emocjami w czasie zajęć wychowawczych i socjoterapeutycznych.
- Propagować postawy sprzyjające zdrowiu i udział w życiu społecznym m.in.: zaangażowania w akcje charytatywne, działalność samorządową, udział w zajęciach sportowych, pozalekcyjnych, kołach zainteresowań, akcjach profilaktycznych, konkursach, wyjściach do ośrodków kultury, wycieczkach, zabawach integracyjnych.
- Kształtować właściwe nawyki zdrowotne, higieniczne i żywieniowe.
- Poprawić współpracę pracowników szkoły w zakresie pracy wychowawczej.
- Organizować współpracę ze środowiskiem rodzinnym, instytucjami i organizacjami pomocy uczniom i ich rodzinom działania na rzecz poprawy funkcjonowania uczniów i warunków ich życia m.in. poprzez udział w zespołach pomocy psychologiczno – pedagogicznej, zespołach interdyscyplinarnych oraz konsekwentne stosowanie ustaleń.

Na podstawie analizy zebranych informacji dotyczącej problemów i potrzeb w zakresie oddziaływań profilaktycznych w szkole wyłoniono główne obszary w których należy podjąć działania profilaktyczne:

- **Eliminowanie zachowań agresywnych uczniów.**
- **Zwiększenie bezpieczeństwa uczniów.**
- **Propagowanie postaw sprzyjających zdrowiu i aktywnego udziału w życiu społecznym.**

OBSZARY/CELE	SPOSOBY REALIZACJI	REALIZATORZY	UWAGI
<p>Eliminowanie zachowań agresywnych uczniów</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Konsekwentne i stanowcze reagowanie wszystkich nauczycieli i pracowników szkoły na wszelkie przejawy agresji uczniów • Współpraca z rodzicami uczniów przejawiających zachowania agresywne, ustalanie i realizowanie wspólnych oddziaływań wychowawczych • Organizacja szkoleń dla nauczycieli dotyczące radzenia sobie z zachowaniami trudnymi, agresywnymi uczniów • Rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów poprzez organizację zajęć socjoterapeutycznych oraz wychowawczych rozwijających umiejętności interpersonalne, rozwiązywanie konfliktów, samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażanie uczuć i emocji w akceptowany społecznie sposób • Organizacja zajęć, akcji i konkursów profilaktycznych • Zachęcanie uczniów do zaangażowania się w konstruktywne i bezpieczne aktywności spędzania czasu wolnego • Rozmowy wychowawcze z uczniami dotyczące konsekwencji łamania ogólnie przyjętych zasad zachowania • Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi wspierającymi pracę szkoły (m.in. Centrum Ochrony Dziecka i Rodziny, Sąd Rodzinny i Nieletnich, Policja, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie itp.) • Udział w zespołach interdyscyplinarnych powołanych w sprawach dotyczących uczniów (m.in. procedura „Niebieskiej Karty”) • Udział i realizacja ogólnopolskich programów i kampanii 	<p>Nauczyciele Wszyscy pracownicy szkoły Wychowawcy klas Pedagog Psycholog Socjoterapeuta Dyrektor, WDN</p> <p>Dyrektor szkoły, Socjoterapeuta, Wychowawcy, Pedagog, Psycholog</p> <p>Nauczyciele Szkolny zespół ds. Profilaktyki, SU Wychowawcy, Pedagog, Psycholog</p> <p>Pedagog, Psycholog, Wychowawcy klas</p> <p>Pedagog Wychowawcy, Szkolny</p>	

Szkolny Program Profilaktyki Zespołu Szkół Nr 11 w Białymstoku
na lata 2016-2019

	<p>profilaktycznych</p> <ul style="list-style-type: none"> Organizacja warsztatów umiejętności wychowawczych i poradnictwa dla rodziców m.in. na tematy: Radzenie sobie z sytuacjami trudnymi (agresywne i autoagresywne zachowania dziecka) 	<p>Zespół ds. Profilaktyki Zespół ds. pedagogizacji rodziców</p>	
Zwiększenie bezpieczeństwa uczniów	<ul style="list-style-type: none"> Zapoznanie/przypomnienie uczniom zasad i norm obowiązujących w szkole oraz konsekwencji za ich nieprzestrzeganie Zawarcie kontraktów klasowych dotyczących reguł zachowania obowiązujących w klasach/oddziałach i umieszczenie ich w widocznym miejscu sali lekcyjnej Organizowanie zajęć integracyjnych i wychowawczych rozwijających umiejętności prospołeczne uczniów Organizacja zajęć edukacyjnych dotyczących bezpiecznego zachowania się w szkole, w domu, w ruchu drogowym, w czasie letniego i zimowego wypoczynku. Promowanie uczniów o wysokiej kulturze osobistej Organizowanie apeli, akcji profilaktycznych i konkursów Systematyczna kontrola obecności na zajęciach Konsekwentne stosowanie regulaminów i procedur obowiązujących w szkole. Rozmowy z uczniami i rodzicami dotyczące konsekwencji łamania zasad obowiązujących w szkole oraz zaniebywania obowiązku szkolnego Współpraca z rodzicami uczniów, ustalanie i realizowanie wspólnych oddziaływań wychowawczych <p>Kształtowanie właściwych postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych (m.in.: uzależnień od nikotyny, środków psychoaktywnych, alkoholu, telewizji, komputera, wczesnej inicjacji seksualnej):</p>	<p>Wychowawcy klas Nauczyciele Wychowawcy klas</p> <p>Wychowawcy klas Socjoterapeuta Pedagog Psycholog Wychowawcy klas Zespół ds. Profilaktyki</p> <p>SU, Zespół ds. Profilaktyki, Nauczyciele</p> <p>Nauczyciele Wszyscy pracownicy szkoły</p> <p>Wychowawcy, Pedagog, Psycholog</p> <p>Wychowawcy klas, Socjoterapeuta,</p>	

Szkolny Program Profilaktyki Zespołu Szkół Nr 11 w Białymstoku
na lata 2016-2019

	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sprawach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu w trakcie zajęć wychowawczych • Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych i psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów zachowań ryzykownych • Włączenie w razie potrzeby w Indywidualny Program Edukacyjno-Terapeutyczny działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych i psychoaktywnych • Realizowanie wśród uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii • Kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych i psychoaktywnych, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych • Zachęcanie rodziców do aktywnego udziału w życiu szkoły, organizowanie warsztatów umiejętności wychowawczych, poradnictwo dla rodziców • Kierowanie rodziców do instytucji i organizacji wspierających dziecko i rodzinę poprzez prowadzenie terapii rodzinnych, zajęć socjoterapeutycznych, mediacji itp. 	<p>Psycholog, Pedagog</p> <p>Dyrektor ,WDN</p> <p>Wychowawcy klas /koordynatorzy zespołów PPP Specjaliści uprawnieni do przeprowadzenia programu</p> <p>Wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły</p> <p>Dyrektor, zespół ds. pedagogizacji, Psycholog, Pedagog</p> <p>Pedagog, Psycholog, Socjoterapeuta</p> <p>Wychowawcy, Socjoterapeuta, Pedagog,</p>	
--	--	---	--

Szkolny Program Profilaktyki Zespołu Szkół Nr 11 w Białymstoku
na lata 2016-2019

	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie zajęć wychowawczych i socjoterapeutycznych przygotowujących uczniów do: rozwiązywania problemów, nawiązywania kontaktów, podejmowania decyzji i krytycznego myślenia, budowania pozytywnego obrazu siebie, wzmacniania samokontroli, asertywności i radzenia sobie z trudnymi emocjami • Współpraca szkoły z instytucjami i organizacjami wspierającymi dziecko i rodzinę, udział w zebraniach interdyscyplinarnych, ustalanie i realizowanie wspólnych oddziaływań opiekuńczo-wychowawczych • Prowadzenie zajęć dotyczących uzależnień. Organizacja zajęć z zakresu profilaktyki uzależnień dla uczniów gimnazjum, rodziców i nauczycieli np. program „Szkoła dobrego wyboru”. • Zapoznanie uczniów i rodziców z zagrożeniami wynikającymi z korzystania mediów, Internetu przez dzieci i młodzież, popularyzacja wiedzy na temat właściwego wykorzystania technologii informacyjnych • Zorganizowanie zajęć lub spotkań ze specjalistami dotyczących przyczyn i skutków zachowań ryzykownych prezentowanych przez młodzież • Przegląd i aktualizacja komputerowych programów chroniących • Uczenie dzieci i młodzieży rozwiązywania problemów, nawiązywania kontaktów, budowania pozytywnego obrazu siebie, wzmacniania samokontroli, asertywności i radzenia sobie z trudnymi emocjami w czasie zajęć wychowawczych i socjoterapeutycznych. • Propagowanie postawy sprzyjającej zdrowiu i udziału w życiu społecznym m.in.: zaangażowania w akcje charytatywne, działalność samorządową, udział w zajęciach sportowych, pozalekcyjnych, kołach zainteresowań, akcjach profilaktycznych, konkursach, wyjściach do ośrodków kultury, wycieczkach, zabawach integracyjnych. • Współpraca pracowników szkoły ze środowiskiem rodzinnym i 	<p>Psycholog</p> <p>Wychowawcy, Pedagog Psycholog</p> <p>Wychowawcy klas Pedagog, Psycholog</p> <p>Wychowawcy, Zespół ds. Profilaktyki, Specjaliści</p> <p>Nauczyciel Informatyki Wszyscy nauczyciele, Wychowawcy Socjoterapeuta Pedagog, Psycholog</p> <p>Wszyscy nauczyciele SU</p> <p>Wszyscy nauczyciele Wychowawcy Pedagog Psycholog</p>	
--	---	---	--

Szkolny Program Profilaktyki Zespołu Szkół Nr 11 w Białymstoku
na lata 2016-2019

	instytucjami i organizacjami pomocy uczniom i ich rodzinom działania na rzecz poprawy funkcjonowania uczniów i warunków ich życia m.in. poprzez udział w zespołach pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a także zespołach interdyscyplinarnych oraz konsekwentne stosowanie ustaleń i procedur		
Propagowanie postaw sprzyjających zdrowiu i aktywnego udziału w życiu społecznym	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie uczniów i pracowników szkoły z przepisami bhp oraz egzekwowanie ich przestrzegania • Poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych i psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach • Promowanie zasad zdrowego i higienicznego trybu życia w czasie spotkań z rodzicami, umieszczanie artykułów na gazetce szkolnej, rozdawanie ulotek • Prowadzenie zajęć, akcji i konkursów profilaktycznych kształtujących właściwe nawyki higieniczne i żywieniowe • Udział w kampaniach społecznych i edukacyjnych m.in.: „Śniadanie daje moc” • Wdrażanie uczniów do prawidłowych zachowań higienicznych poprzez systematyczne wietrzenie sal w czasie przerw, mycie rąk przed posiłkami, porządkowanie miejsca nauki i zabawy • Zapewnienie uczniom możliwości spędzania przerw śródlekcyjnych na świeżym powietrzu (przy ładnej pogodzie) • Opieka pielęgniarki szkolnej • Organizowanie szerokiej gamy zajęć pozalekcyjnych (m.in. sportowych, tanecznych, kół zainteresowań, plastycznych, teatralnych) rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspokajającej ważne potrzeby, w 	<p>Dyrektor, Wychowawcy klas Nauczyciele Wychowawcy, Nauczyciele, Zespół ds. Profilaktyki,</p> <p>Zespół ds. Pedagogizacji Rodziców</p> <p>Zespół ds. Profilaktyki, SU Wychowawcy, Nauczyciele</p> <p>Wychowawcy, Nauczyciele dyżurujący Pielęgniarka szkolna</p> <p>Dyrektor szkoły</p>	

Szkolny Program Profilaktyki Zespołu Szkół Nr 11 w Białymstoku
na lata 2016-2019

	<p>szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej</p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie wycieczek, wyjść do ośrodków kultury, rajdów pieszych • Zachęcanie uczniów do angażowanie się w akcje charytatywne i ekologiczne m.in. „ Góra grosza”, Dzień Ziemi”, zbieranie nakrętek, • Zachęcanie uczniów do działalności samorządowej (SU) • Organizowanie festynów rodzinnych, imprez okolicznościowych, spektakli teatralnych integrujących środowisko szkolne i lokalne • Zachęcanie uczniów do udziału w konkursach przedmiotowych, plastycznych, profilaktycznych, zawodach sportowych • Organizowanie spotkań ze specjalistami (m.in. pracownicy Policji, Straży Miejskiej, Straży Pożarnej). 	<p>Wychowawcy, SU, Nauczyciele, Zespoły nauczycieli Wychowawcy klas Nauczyciele Zespół ds Profilaktyki Pedagog,Psycholog</p>	
--	---	---	--

Przy prowadzeniu działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej szkoła będzie współpracowała m.in. z jednostkami samorządu terytorialnego, poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, podmiotami realizującymi świadczenia z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, opieki psychiatrycznej i uzależnień, wojewódzkimi i powiatowymi stacjami sanitarno-epidemiologicznymi i Policją.

W oparciu o diagnozę w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka dotyczącej uczniów, rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców i innych pracowników szkoły **nauczyciel lub wychowawca w uzgodnieniu z dyrektorem szkoły wybiorą formę, w której realizowana będzie działalność wychowawcza, edukacyjna, informacyjna i profilaktyczna w celu przeciwdziałania narkomanii, uwzględniając wykorzystanie aktywnych metod pracy.**

Monitoring i ewaluacja Szkolnego Programu Profilaktyki

Monitoring i ewaluacja, czyli stopień zgodności stanu faktycznego z założonymi standardami będzie dokonywana przez powołany w Zespole Szkół Nr 11 w Białymstoku zespół ds. Profilaktyki, który będzie czuwał nad realizacją Szkolnego Programu Profilaktyki oraz monitorował jego przebieg. Ewaluacja programu będzie dokonywana w oparciu o opracowaną w każdym roku szkolnym diagnozę (informacje uzyskane z ankiet, obserwacji, rozmów z nauczycielami i rodzicami, wnioski rady pedagogicznej).